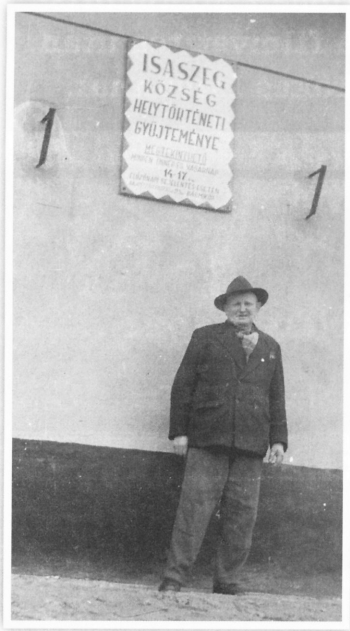

Visszatekintés: a Falumúzeum története Második rész

Az elmúlt évben ünnepeltük az új Falumúzeum átadásának harmincadik és a múzeumalapítás negyvenötödik évfordulóját. Ebből az alkalomból kérem, hogy fogadják sok szeretettel emlékező írásom második részét.

1969-ben megalakult a Falumúzeum Baráti Köre, amelynek tagjai tevékenyen részt vettek a gyűjtemény gyarapításában is. Ettől az időtől egy új múzeum felépítésének a tervét szövögették, hiszen a gyűjtemény elhelyezése nagy örömet jelentett, de egyben súlyos gondokat is okozott. Az épület rendkívül rossz állapota, a nedvesség lassan az összegyűlt tárgyak épségét kezdte veszélyeztetni. A helyzet kez-

dett tarthatatlanná válni. Mindezek megérlelték azt a gondolatot Szathmáry Zoltán múzeumvezetőben, hogy mihamarabb fel kell építeni az új épületet. Az elhatározást tett követte. Elindult a hivatalok útvesztőiben, szervezte az új falumúzeum építését. (Munkáját mindvégig segítette és támogatta Proksza Pálné pedagógus, a múzeumbaráti kör elnöke, valamint az elnökség tagjai.) Az új Falumúzeum építési tervrajzát Simon József isaszegi építész tár-

sadalmi munkában készítette el, elvállalva a műszaki ellenőri feladatokat is.

Több terv közül a legjobbnak az látszott, hogy a falu XII. században épült Szent Márton-műemléktemploma melletti plébániaépületet szerezzék meg a múzeum elhelyezésére.

A község plébánosa fel is ajánlotta volna az épületet egy új plébániáért cserébe, de az ehhez szükséges pénzt a falu nem volt képes előteremteni. Sajnos ez a terv nem valósulhatott meg, így a múzeum melletti területet jelölték ki az építés helyének, de a Nagyközségi Tanács nem akarta azt a múzeum részére átírni. Háromszor kellett építési engedélyt kérni. Hány gáncsvetést, rosszindulatot kellett elszenvednie az értékvesztő és értékhamisító világunkban annak, akinek az igazság és akarat vezérelte tetteit töretlenül, hogy szellemi örökséget hagyjon ránk! Végül a Nagyközségi Tanács vállalta az építést, de további anyagi támogatást nem tudott nyújtani. Az építkezéshez szükséges pénzt részben a Pest Megyei Tanács és a Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága biztosította, de a múzeumbaráti kör által gyűjtött adományok, a téglajegyekből befolyó pénz és mindenekelőtt a község lakóainak, iparosainak, a múzeumbaráti kör és a Honismereti Szakkör tagjainak áldozatos, önkéntes munkája tette lehetővé, hogy két évig tartó építkezés után az új Falumúzeum 1982. október 2-án ünnepélyesen megnyitotta kapuját. Ezzel megvalósult Szathmáry Zoltán több évtizedes álma. „Megszentelt

ház ez, a kultúra háza, hol elődeink élete, nemes harcaink emlékei találhatók.”

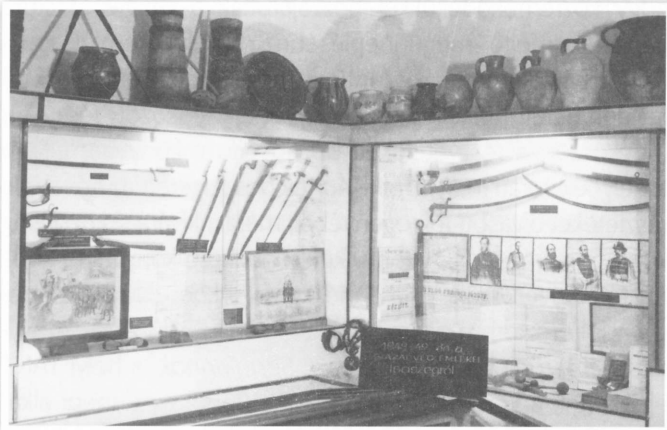
Szathmáry Zoltán munkásságát számos kitüntetéssel ismerték el, köztük a Lengyel Népköztársaság Érdemrendje (1978) és a Lengyel Kultúráért Érdemrend (1983) a múzeumvezető azon erőfeszítéseit honorálta, amelyekkel – az

Bihari József megyei múzeumigazgató ünnepi beszédét tartja 1982. október 2-án

Lelkes isaszegi asszonyok egy csoportja, akik „aranyos kezükkel” széppé varázsolták az új múzeum helyiségeit az átadásra

A régi múzeumbelső

A kőművesbrigád Zoli bácsival

isaszegi csatában elesett lengyelek emléke előtt tisztelegve – széles körű kapcsolatrendszerrel épített ki a mai Lengyelország és a község között.

A múzeumbaráti kör tagjai az építkezésért kifejtett munkájukért a Pest Megyei Tanács Közművelődési díját nyerték el.

Örömmel közlök néhány korabeli bejegyzést a múzeumi vendégkönyvből:

Őszinte szívből örülünk az új múzeumnak, eredményes munkálkodást kívánunk tisztelettel és nagyrabecsülésel: Bihari József megyei múzeumigazgató

Nagy öröömre szolgált, hogy Temesvárról eljöhettek, és részt vehettem ezen a gyönyörű megnyitó ünnepségen. Kívánom az utánunk következő ifjaknak, hogy igyekezzenek megismerni a történelmet és megbecsülni az itt lévő gazdag anyagot! Szathmáry Károly, Temesvár

Régóta óhajtott vágyunk teljesült ezzel a megnyitóval. Most már biztosítékát látjuk annak, hogy a sok évtizedes fáradtságos munkával összegyűjtött emlékek jó helyen vannak. Juhász Vilmos, Budapest

Elismeréssel és csodálattal adózom Szathmáry Zoltánnak, a múzeum vezetőjének és a múzeum építőinek. Dr. Dürr Sándor, Budapest

Őszinte tisztelet egy emberi életcél megvalósulásáért, és mindazoknak, akik ebben a munkában közreműködtek. Huszt Zoltán

Aki látta a régi – romos épületben összezsúfolt – múzeumot, az tudja, ez az új mekkora előrelépést jelent. Dr. Heles Károlyné

A teljesség igénye nélkül megemlítem azoknak a nevét, akik id. Szathmáry Zoltán múzeumépítő munkásságát segítették, és akikre még én is emlékezem (hiszen jómagam is mint a Honismereti Szakkör titkára az építkezés több munkafázisában dolgoztam). Hortobágyi János, Szabó István, Palaga Jenő, Palaga László, Jánosi József, Bujtás László, Szamosvölgyi Tibor, Széman József, Hajdú János, Ecseri Mihály, Urbán Vince, Tóth Sándor. Valkony Antal tanár úr (akinek köszönhetően a helyi úttörők is kivették a részüket az építkezésből), Hargitay Mihály és Imre János tanár urak, ifj. Szathmáry Zoltán, Vasicza Ferenc, Kocsis István, Hernyes István, Juhász Vilmos, Bognár Zoltán, Szabó Gyula, Durda János, Erki István, Hajdú József, Bazsik Béla, Mészáros János, Kovács Mihály, Burián László, Szekeres István, Kaszás Tibor, Kovács István, Káposztás Vince, Baksa Imréné, Papp Elek. Nagy Ferenc és Veres Mihály, az ÁFÉSZ asztalosüzem dolgozói. Skribek Sándor és Hajdú József, a Lignifer Ipari Szövetkezet dolgozói. Legifjabb Szathmáry Zoltán, Száraz József, Szabó János, Farkas Attila, Tihon Attila, Szmolicza József, a Honismereti Szakkör tagjai. A szentgyörgypusztai erdészet kőművesbrigádja, a HM Gödöllői Gépgyár munkásai, az isaszegi Fehérváry Miklós honvédlaktanya szabadidős, önként jelentkező honvédei...

Még lehetne sorolni a lelkes isaszegieket, akik szeretett falujukért, múzeumukért áldozatot hozva anyagilag vagy társadalmi munkával segítettek az építkezést.

Szmolicza József gyűjteménykezelő